

CHET TILLARNI O'RGANISHDA SUN'IY INTELEKTNING O'RNI

Adiljanova Zarnigor Shaaziz qizi

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) 3-fakulteti, 2-kurs talabasi

Elektron pochta: adiljanovazarnigor06@gmail.com

Scientific advisor: Umarov Bobir Norboyevich

Ingliz tili integrallashgan kursi 3 kafedrasida katta o'qituvchisi

Elektron pochta: bobirumarov80@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur tezisdagi sun'iy intellekt texnologiyalarining chet tillarini o'rganishdagi roli va imkoniyatlari yoritilgan. Bugungi kunda SI yordamida yaratilgan o'quv platformalari o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim vositaga aylanmoqda. Xususan, nutqni aniqlash (speech recognition), matnni tahlil qilish (text analysis), real vaqtda tarjima qilish kabi funksiyalar til o'rganishni sezilarli darajada qulaylashtirmoqda. Tezisdagi Duolingo, Tandem kabi sun'iy intellekt platformalari orqali chet tilini o'rganish samaradorligi tahlil qilingan. Shuningdek, ChatGPT kabi platforma bilan muloqot qilish orqali yozma va og'zaki til ko'nikmalarini mustahkamlash mumkinligi ta'kidlangan. Tezisdagi bu texnologiyalarning o'quvchilarga qanday qulayliklar yaratishi, ularning o'qitish jarayoniga qanday yangilik olib kirayotgani misollar orqali ko'rsatib berilgan. Yakunda AI texnologiyalari til o'rganishning kelajagida muhim rol o'ynashi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt, AI, chet tillarini o'rganish, Duolingo, Tandem, ChatGPT, interaktiv platformalar, o'qitish jarayoni, kelajakdagi imkoniyatlar.

Annotation: This thesis highlights the role and potential of artificial intelligence technologies in learning foreign languages. Today, educational platforms developed with the help of AI are becoming important tools in improving learners' language skills. In particular, functions such as speech recognition, text analysis, and real-time translation significantly facilitate the language learning process. The thesis analyzes the effectiveness of learning foreign languages through AI platforms such as Duolingo and Tandem. It is also noted that communication with platforms like ChatGPT can help strengthen both written and spoken language skills. The thesis illustrates, through examples, how these technologies create conveniences for learners and bring innovations to the teaching process. In conclusion, it is emphasized that AI technologies will play an important role in the future of language learning.

Keywords: Artificial Intelligence, AI, foreign language learning, Duolingo, Tandem, ChatGPT, interactive platforms, teaching process, future opportunities.

Аннотация: В данной тезисной работе раскрыта роль и возможности технологий искусственного интеллекта в изучении иностранных языков.

Сегодня образовательные платформы, созданные с использованием ИИ, становятся важным инструментом в развитии языковых навыков учащихся. В частности, такие функции, как распознавание речи, анализ текста и перевод в реальном времени, значительно облегчают процесс изучения языка. В тезисе проанализирована эффективность изучения иностранных языков с помощью платформ на основе ИИ, таких как Duolingo и Tandem. Также отмечено, что общение с платформой ChatGPT способствует укреплению письменных и устных языковых навыков. В работе с примерами показано, какие удобства создают эти технологии для учащихся и какие новшества они вносят в образовательный процесс. В заключение подчеркивается, что технологии ИИ будут играть важную роль в будущем изучения языков.

Ключевые слова: Искусственный интеллект, ИИ, изучение иностранных языков, Duolingo, Tandem, ChatGPT, интерактивные платформы, учебный процесс, будущие возможности.

Bugungi raqamli yillarda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari inson hayotining deyarli barcha sohalariga kirib kelmoqda. Ta'lim sohasi, ayniqsa, til o'rganish jarayoni ham bu texnologik yutuqlardan chetda qolmayapti. An'anaviy dars uslublari bilan bir qatorda, SI asosidagi platformalar til o'rganuvchilarga interaktiv, individual va samarali o'quv tajribasini taqdim etmoqda. Til o'rganishda eng ko'p uchraydigan muammolardan biri bo'lgan real amaliyot yetishmovchiligi endilikda SI vositalari yordamida bartaraf etilmoqda. Ushbu maqolada sun'iy intellekt texnologiyalarining chet tillarini o'rganishdagi o'rne, ularning imkoniyatlari va afzalliklari haqida so'z yuritiladi.

Sun'iy intellekt texnologiyalari til o'rganish jarayoniga turli yo'llar bilan kirib kelmoqda. Jumladan, nutqni aniqlash (speech recognition), matnni tahlil qilish (text analysis) va real vaqtda tarjima qilish kabi funksiyalar yordamida o'quvchilar tilni o'zlashtirishda ko'plab qulayliklarga ega bo'lmoqdalar (3. 5-7b)

Birinchi navbatda, Duolingo kabi platformalarda sun'iy intellekt foydalanuvchi darajasiga mos topshiriqlarni taklif etadi va ularning o'quv jarayonini doimiy monitoring qiladi (4.1b). Bu esa har bir foydalanuvchining shaxsiy o'quv yo'nalishini yaratish imkonini beradi. Shuningdek, Tandem dasturi orqali dunyo bo'ylab til o'rganuvchilar bir-birlari bilan muloqot qilishlari mumkin bo'lib, bu ham SI tomonidan takomillashtirilgan tarjima va grammatika tavsiyalari bilan boyitilgan (2. 11-17b). Yana bir innovatsion yondashuv sifatida ChatGPT kabi til modellari til o'rganuvchilar bilan muloqot qilish, savollarga javob berish, grammatik tahlil qilish va yozma ishlarni tahrirlashda yordam bermoqda (5. 3b). Bu texnologiyalar orqali foydalanuvchilar og'zaki va yozma ko'nikmalarini mustahkamlashlari, so'z boyligini oshirishlari va grammatika bilimlarini chuqurlashtirishlari mumkin.

Bundan tashqari, SI asosidagi o'quv tizimlari o'rganuvchining xatolarini tahlil qilib, ularga individual tavsiyalar beradi. Bu esa an'anaviy ta'limda yetishmaydigan individual yondashuvni to'liq ta'minlaydi (1. 11-13b). Sun'iy

intellekt yordamida yaratilgan darsliklar, testlar va til amaliyotlari zamonaviy o'qitish metodikalariga yangi bir sahifa ochmoqda (2. 12-14b).

Sun'iy intellekt o'qitish jarayoniga individuallashtirilgan yondashuvni joriy etdi, bu orqali har bir o'quvchining ehtiyojlari va imkoniyatlariga mos darslar tuziladi. AI real vaqtli fikr-mulohaza berib, xatolarni aniqlash va tuzatishda yordam beradi, shuningdek, avtomatik baholash va natijalarni tahlil qilish imkonini yaratadi. Virtual yordamchilar va chatbotlar orqali og'zaki va yozma ko'nikmalarni mustahkamlash mumkin bo'ldi. Bundan tashqari, o'qituvchilarning yukini kamaytirib, ular uchun ko'proq kreativ va strategik vazifalar bajarish imkonini kengaytirdi. Shunday qilib, SI ta'lim jarayonini samarali, interaktiv va moslashuvchan tizimga aylantirdi.

Kelajakda AI yordamida har bir o'quvchiga individual yondashuv taklif etiladi — bu o'rganish tezligi, uslubi va darajasiga mos o'quv rejalarini shakllantirish imkonini beradi(6. 1154-1156b). Virtual suhbatdoshlar orqali muloqot qilish, talaffuzni avtomatik tuzatish va real vaqtli tarjima kabi imkoniyatlar til ko'nikmalarini chuqur va tabiiy shakllantiradi. AI shuningdek, immersiv muhitlar - masalan, VR orqali tilni haqiqiy vaziyatlarda qo'llashni mashq qilish imkonini yaratadi. O'qituvchilar esa AI yordamida darsni samarali tashkil etib, o'rganuvchiga individual yondashish imkoniga ega bo'ladilar.(7) Umuman olganda, sun'iy intellekt til o'rganishni shaxsiylashtirilgan, interaktiv va uzluksiz jarayonga aylantiradi hamda har kimga o'z imkoniyatlariga mos ravishda til o'zlashtirish imkonini beradi.

Xulosa: Sun'iy intellekt til o'rganishni yanada qulay, qiziqarli va shaxsiy jarayonga aylantirmoqda. O'quvchilar o'z ehtiyojiga mos ravishda o'rganish imkoniga ega bo'lmoqda, o'qituvchilar esa sifatliroq yondashuvga vaqt ajrata olyapti. Natijada, AI til o'rganish jarayonini samaraliroq va insoniyroq qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Chinnery, G. M. (2006). Emerging technologies: Going to the MALL: Mobileassisted language learning. Language Learning & Technology
2. Godwin-Jones, R. (2018). Using mobile technology to develop language skillsand cultural understanding. Language Learning & Technology
3. Tegos, S., Demetriadis, S., & Karakostas, A. (2020). Intelligent conversationalagents in language learning: A review. Journal of Educational Computing Research.
4. Duolingo. (2023). Research and Efficacy Reports. Retrieved from <https://www.duolingo.com>
5. OpenAI. (2024). ChatGPT and language learning: Applications and practices. Retrieved from <https://www.openai.com>
6. Tegos, S., Demetriadis, S., & Karakostas, A. (2020). Bo'lim: "Personalization in Intelligent Conversational Agents" (pp. 1154–1156)
7. OpenAI (2024). Bo'lim: "Teacher support via ChatGPT and planning tools" (openai.com blog, 2024-yil, mart)